

# Biuletyn Tygodniowy CIZ

Biuletyn Centrum Informacyjnego Zakonów opracowywany przez zespół portalu internetowego [www.zyciezakonne.pl](http://www.zyciezakonne.pl) i sekretariat Konferencji Wyższych Przełożonych Zakonów Męskich

20-26 listopada 2012

48/2012 (195)

## Wiadomość tygodnia

### STATYSTYKA POWOŁANIOWA ANNO DOMINI 2012

postulanci, nowicjusze i profesji z Polski według ilości powołań – 1.X. 2012 r.

	ZAKON, ZGROMADZENIE	Postulanci	Nowicjusze	Klerycy	Bracia zakonni	RAZEM w formacji
1	FRANCISZKANIE OFM	42	23	111	23	199
2	SALEZJANIE	2	19	109	1	131
3	JEZUICI	-	20	100	5	125
4	KAPUCYNI	24	12	47	15	98
5	FRANCISZKANIE OFMConv	16	15	56	5	92
6	DOMINIKANIE	17	13	48	2	80
7	OBLACI MN	2	15	43	6	66
8	PALLOTYNI	-	16	43	3	62
9	PAULINI	4	9	32	9	54
10	CHRYSTUSOWCY	1	15	23	1	40
11	REDEMPTRYŚCI	7	2	29	0	38
12	SALETYNI	7	6	22	2	37
13	SALWATORIANIE	4	4	24	4	36
14	MICHALICI	0	5	27	3	35
15	KARMEŁICI BOSI	6	2	18	6	32
16	WERBIŚCI	-	3	19	4	26
17	MISJONARZE CM	-	3	21	0	24
18	PIJARZY	-	4	20	0	24
19	MISJONARZE ŚW. RODZINY	1	7	11	2	21
20	CYSTERSI	5	5	9	0	19
21	BENEDYKTYNI	2	8	8	0	18
21	BONIFRATRZY	4	4	0	10	18
23	ORIONIŚCI	3	2	9	2	16
23	SERCANIE	1	3	12	0	16
25	PASJONIŚCI	2	1	12	0	15
25	MARIANIE	4	4	7	0	15
27	ZMARWYCHWSTAŃCY	0	3	9	2	14

ZAKON, ZGROMADZENIE		Postulanci	Nowicjusze	Klerycy	Bracia zakonni	RAZEM w formacji
28	FILIPINI	1	2	8	2	<b>13</b>
29	BRACIA SERCA JZUSOWEGO	0	3	0	9	<b>12</b>
30	POCIESZYCIELE	0	3	4	4	<b>11</b>
30	ZGROMADZENIE DUCHA ŚW.	0	3	6	2	<b>11</b>
32	KAMILIANIE	0	3	6	1	<b>10</b>
33	ALBERTYNI	0	2	0	7	<b>9</b>
34	OJCOWIE BIALI <small>Misjonarze Afryki</small>	2	1	4	0	<b>7</b>
34	KOMBONIANIE	1	0	3	3	<b>7</b>
34	KAMEDULI	0	3	2	2	<b>7</b>
37	KARMELICI	0	0	5	1	<b>6</b>
37	PAULIŚCI	2	0	4	0	<b>6</b>
37	KLARETYNI	0	2	4	0	<b>6</b>
37	TOWARZYSTWO DUCHA ŚW.	1	0	5	0	<b>6</b>
41	JÓZEFICI	0	2	0	3	<b>5</b>
41	KANONICY REGULARNI LAT.	0	1	4	0	<b>5</b>
43	STOW. MISJI AFRYKAŃSKICH	0	1	3	0	<b>4</b>
44	GUANELLIANIE	0	1	2	0	<b>3</b>
45	DOLORYŚCI	1	0	0	2	<b>3</b>
45	MISJONARZE KRWI CHRYSYTA	0	0	3	0	<b>3</b>
47	TRYNITARZE	1	0	1	0	<b>2</b>
47	SZENSZTACCY OJCOWIE	0	0	2	0	<b>2</b>
47	SOMASCY OJCOWIE	0	1	1	0	<b>2</b>
47	SERCANIE BIALI	0	0	2	0	<b>2</b>
47	AUGUSTIANIE	2	0	0	0	<b>2</b>
52	ROGACJONIŚCI	0	0	1	0	<b>1</b>
53	BAZYLIANIE	0	0	0	0	<b>0</b>
54	SYNOWIE NAJŚW. MARYI NIEP.	0	0	0	0	<b>0</b>
55	GABRIELIŚCI	0	0	0	0	<b>0</b>
56	KAPUCYNI TERCJARZE	0	0	0	0	<b>0</b>
57	BARNABICI	Brak danych				
58	BRACIA SZKOLNI	Brak danych				
59	MARIANIŚCI	Brak danych				
60	MISJONARZE Z MARIANHILL	Brak danych				
	<b>RAZEM</b>	<b>165</b>	<b>252</b>	<b>939</b>	<b>141</b>	<b>1497</b>

## Wiadomości krajowe

### Uroczystość Chrystusa Króla u chrystusowców w Poznaniu

Uroczystość Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata jest tytułarnym świętem Towarzystwa Chrystusowego i z tej racji szczególnie uroczyste celebrowanym przez wszystkich chrystusowców pracujących obecnie w 22 krajach świata. Tego-

roczna uroczystość była punktem kulminacyjnym dziękczynnej celebracji 80. rocznicy powstania naszego zgromadzenia.

W Domu Głównym w Poznaniu odbyły się centralne uroczystości z udziałem najwyższych przełożonych zgromadzenia, współpracowników, wychowawców seminarium, kleryków, nowicjuszy i zaproszonych gości –

naszych przyjaciół z kręgów kościelnych i zakonnych miasta Poznania i okolic, wielu świeckich, w tym pracowników różnych agend Towarzystwa mieszczących się w Domu Głównym. Uroczystościom przewodził nasz współbrat zakonny, ks. bp Stanisław Stefanek – biskup łomżyński senior. Uroczysta Msza Święta, którą z ks. Biskupem koncelebrowało 33 kapłanów rozpo-

częła się o godz. 10.30. W Homilii bp Stefanek snuł refleksję na temat wiecznego i niezmiennego królowania Chrystusa. Nawiązując do osiemdziesiątej rocznicy powstania Towarzystwa Chrystusowego w to niezmiennie królowanie Boga wpisał historię naszego zgromadzenia przywołując niektóre znaczące osoby i fakty (*homilia do odsłuchania w galerii multimedialnej*). Przed błogosławieństwem zabrzmiało radosne i w tym roku szczególnie dzięki czynne *Te Deum laudamus*.



Druga część uroczystości miała miejsce po Eucharystii w auli seminaryjnej. Klerycy przygotowali (łącznie z napisaniem ciekawego scenariusza) przedstawienie zatytułowane „Siła i słabość” będące próbą artystycznego wyrazu, ale i filozoficznego rozumienia królowania zaproponowanego przez Chrystusa. Za: [www.chrystusowcy.pl](http://www.chrystusowcy.pl)

### List do Współbraci Prowincjała warszawskiej Prowincji pallotyńów

Z okazji święta patronalnego warszawskiej Prowincji pallotyńów, którym jest Uroczystość Chrystusa Króla Wszechświata, jej przełożony, ks. Józef Lasak, wystosował list do swoich Współbraci. W liście czytamy między innymi:

Jak uczy nas historia, a w tym także historia naszej Prowincji, której patronuje Chrystus Król, rzeczywistość moc działania objawia się w służbie! Nie w królowaniu i sprawowaniu władzy, lecz w podejmowaniu posługi względem ludzi zagubionych w wierze, zatraconych w miłości i zawiedzionych w nadziei. Do takich ludzi szczególnie skierowane jest przesłanie Ewangelii, które św. Wincenty Pallotti symbolicznie i dobitnie streścił w geście okrycia płaszczem zziębniętego biedaka.

Pogłębianie ducha wiary, nadziei i miłości wpisane jest zatem głęboko w pallotyński charyzmat i wyraża się w praktykowaniu tych cnót w życiu codziennym, w prozaicznych często czynnościach, w powtarzanych powielekroć pozdrowieniach, w nawiązywanych relacjach ze współbraćmi i tymi wszystkimi osobami, które Bóg stawia na naszej drodze. Ich obecność wyznacza drogę realizacji pallotyńskiego charyzmatu, któremu staramy się być wierni, gdyż prowadzi nas, nasze Stowarzyszenia i Zjednoczenie, naszą Prowincję do stóp Jezusa Chrystusa, który – jak dobitnie podkreślił to papież Benedykt XVI – „jest

centrum wiary chrześcijańskiej. Chrześcijanin wierzy w Boga za pośrednictwem Jezusa Chrystusa, który objawił Jego oblicze. On jest wypełnieniem Pisma Świętego i jego ostatecznym interpretatorem. Jezus Chrystus jest nie tylko przedmiotem wiary, ale, jak mówi List do Hebrajczyków jest tym, «który nam w wierze przewodzi i ją wydoskonala» (Hbr 12,2).” (Homilia na rozpoczęcie Roku Wiary).

Drugim wezwaniem i wyzwaniem jednocześnie dla nas dzisiaj jest prośba o **wytrwałość w dążeniu do świętości**.

Hasłem przeżywanego przez tę Rodzinę Pallotyńską w Polsce roku jubileuszowego są słowa: „**Świętość dla apostołstwa**”. Ich sens odkrywa się w pełni, gdy mierzymy nasze własne siły z pragnieniami i świętością życia naszego Założyciela. Dzięki jego sposobowi pojmowania drogi do świętości zrodziło się dzieło apostołstwa powszechnego, które coraz owocniej rozwija się w duchu odnowy zapoczątkowanej przez Sobór Watykański II. Św. Wincenty Pallotti stał się nawet w dużej mierze prekursorem tej drogi otwarcia na świat i wyzwolenia „wielkiej energii służenia dobru” (por. Paweł VI, Homilia w katedrze we Frascati, 1 września 1963 roku). Świętość naszego Założyciela towarzyszy nam na co dzień i mobilizuje do owocnej pracy nad realizacją dzieł apostołskich i charytatywnych. Jego świętość inspiruje także nasze działania na rzecz budowania silnej więzi wspólnotowej i zdrowych relacji w pallotyńskim świecie.

Ostatnie spotkanie Wyższych Przełożonych w Irlandii poświęcone było refleksji nad wspólnotowym i osobistym programem odnowy duchowej i niezwykle mocno podkreśliło, że współczesny świat bardziej potrzebuje świadków, aniżeli nauczycieli, co w kontekście patronalnego święta Prowincji pozwala lepiej zrozumieć, że królowanie Chrystusa jest de facto przeciwieństwem sprawowania władzy. Jest to służba i dar z samego siebie, aż do ofiarnej śmierci na krzyżu.

Cały list na: [www.pallotyni.org](http://www.pallotyni.org)

### Konferencja Polonijna w Domu Głównym chrystusowców

Dnia 20 listopada w Domu Głównym Towarzystwa Chrystusowego w Poznaniu odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa na temat „Migracje Polaków a nowa ewangelizacja”.

Konferencja zorganizowana z wielkim rozmachem przez działające w ramach Towarzystwa Chrystusowego: *Institut Duszpasterstwa Emigracyjnego i Ruch Apostolatu Emigracyjnego* z ich dyrektorem i moderatorem ks. Wiesławem Wójcikiem TChr zgromadziła wielu znanych badaczy spraw i problemów związanych z polską emigracją, duszpasterzy polonijnych (chrystusowców i innych), kapłanów chrystusowców z różnych parafii w Polsce. W tym szacownym gronie trzeba zauważyć nuncjusza apostołskiego w Polsce abpa

Celestino Migliore, metropolite poznańskiego abpa Stanisława Gądeckiego, delegata KEP ds. Duszpasterstwa Emigracji Polskiej bpa Wiesława Lechowicza i przełożonego generalnego Towarzystwa Chrystusowego ks. Tomasza Sielickiego.

Sesję naukową poprzedziła uroczysta Msza Święta o godz. 9.00 sprawowana pod przewodnictwem i z homilią ks. abpa nuncjusza Celestino Migliore. Razem z Nuncjuszem Eucharystię koncelebrowało dwóch biskupów i blisko 60 księży. Zgromadzonych powitał i wprowadził w liturgie przełożony generalny Towarzystwa Chrystusowego ks. Tomasz Sielicki.



W homilii ks. Arcybiskup Nuncjusz podkreślił m.in. ważność dzisiejszej konferencji w sytuacji, kiedy znacząca część polskiego społeczeństwa żyje na emigracji. W oparciu o czytania mszalne wskazywał też drogi nowej ewangelizacji w tak specyficznych warunkach, jakie tworzy emigracja.

Przed zakończeniem Eucharystii głos zabrał metropolita poznański abp Stanisław Gądecki i dokonał swoistego przejścia od liturgii do refleksji naukowej wprowadzając w tematykę sympozjum. Odwołując się do dokumentów przygotowujących synod biskupów nt. nowej ewangelizacji i obrad tegoż synodu, w którym uczestniczył zarysował trudności z samą definicją nowej ewangelizacji i zakresem rozumienia tego pojęcia, które w ostatnim czasie nie schodzi z ust pasterzy Kościoła.

Po Mszy Świętej uczestnicy zgromadzili się w auli seminaryjnej na części naukowej sympozjum. Zanim jednak zabrzmiały mądre słowa profesorów usłyszeliśmy cztery utwory Ignacego Jana Paderewskiego w wykonaniu duetu fortepianowego muzyków z Filharmonii Poznańskiej.

Rozpoczynając sesję naukową ks. Wiesław Wójcik – dyrektor IDE i główny organizator powitał wszystkich przybyłych oraz odczytał fragmenty niektórych przesłań nadesłanych w związku z konferencją na adres Instytutu. „Konferencja wpisuje się w zatroskanie polskiego Kościoła o polskich emigrantów” – mówił ks. Wójcik zapraszając do udziału w konferencji.

Po części powitalnej sesja weszła fazę prezentacji poszczególnych referatów. Moderatorem całej sesji został ks. dr Marek Grygiel TChr – adiunkt przy katedrze Historii Kościoła w XIX i XX w. KUL. Bardzo bogaty i różnorodny program konfe-

rencji przewidziany na cały dzień obrad pozwolił przyjrzeć się możliwościom wprowadzenia nowej ewangelizacji w różnych środowiskach emigracyjnych i na różnych odcinkach pracy duszpasterskiej wśród Polonii.

W części konferencji poświęconej roli mediów w dziele nowej ewangelizacji migrantów ks. Wiesław Wójcik, dyrektor IDE wręczył „dyplomy uznania i wdzięczności za permanentną formację i umacnianie wiary naszych rodaków żyjących na obczyźnie oraz za ożywczego ducha wspierania nowej ewangelizacji” redaktorom naczelnym tygodnika katolickiego „Niedziela”, katolickiego dwumiesięcznika ewangelizacyjnego „Miłujcie się” i miesięcznika biblijno-liturgicznego „Msza Święta”. (...)

Na zakończenie całość podsumowali dziękując prelegentom za przedstawione referaty i wszystkim za uczestnictwo: organizator ks. Wiesław Wójcik i wikariusz generalny Towarzystwa Chrystusowego ks. Krzysztof Grzelak.

Obszerna relacja oraz dokumentacja tekstowa i audiowizualna ukaże się na stronie Instytutu Duszpasterstwa Emigracyjnego [www.ide.chrystusowcy.pl](http://www.ide.chrystusowcy.pl)

### Święto patronalne u Sióstr Prezentek

Liturgiczne wspomnienie Ofiarowania Najświętszej Maryi Panny w świątyni Jerozolimskiej 21 listopada jest Świętem Patronalnym Zgromadzenia Panien Ofiarowania NMP, popularnie zwanym Zgromadzeniem Sióstr Prezentek.

W tym roku uroczystą Mszę świętą o godz. 18.00 w Kościele św. Jana Chrzyciela i św. Jana Ewangelisty w Krakowie celebrował J.E. KS. BP DAMIAN MUSKUS OFM, biskup pomocniczy archidiecezji krakowskiej.



Przed Mszą świętą uczniowie klas pierwszych Publicznego Gimnazjum nr 53 Sióstr Prezentek w Krakowie złożyli swoje ślubowanie. Zgromadzenie oraz Pierwsza w Polsce Szkoła dla dziewcząt zostały założone przez St. B. Zofię Czeską na początku XVII wieku w Krakowie.

Sluga Boża Matka Zofia z Maciejowskich Czeska urodziła się w Polsce w roku 1584. Jej rodzice należeli do średnio zamożnej szlachty małopolskiej zamieszkującej ziemię krakowską i sandomierską. Zgodnie z ówczesnym zwyczajem w młodym wieku, mając 16 lat, wyszła za mąż za Jana Czeskiego. Małżeństwo to trwało zaledwie 6 lat. W 22 roku życia owdowiała. Dalsze swe życie poświęciła pełnieniu dzieł miłości, zwłaszcza osieroconym i pochodzącym z ubogich rodzin dziewczętom. Z własnych funduszy zorganizowała dla dziewcząt w latach 1621-1627 w swoich domach przy ulicy Szpitalnej 18 w Krakowie instytut wychowawczy pod nazwą *Dom Paniński Ofiarowania Najświętszej Maryi Panny* zwany także *Domem Sierocym*. Była to pierwsza w Polsce formalnie zorganizowana szkoła żeńska. W tym czasie nie było szkół dla dziewcząt. Panny z bogatszych rodzin mogły mieć prywatnego nauczyciela lub też były oddawane na dwory albo do klasztorów. Natomiast dziewczęta pochodzące z uboższych rodzin i sieroty takich możliwości nie miały.

Pragnąc zapewnić trwałość swemu dziełu Sluga Boża podjęła starania o nadanie instytutowi charakteru formalnego zgromadzenia zakonnego, którego głównym zadaniem miało być nauczanie i wychowanie dziewcząt. W czasach w jakich żyła była to rzecz prawie nowa, gdyż zgromadzenia zakonne o charakterze czynnym tzn. o ślubach prostych i bez ścisłej klauzury papieskiej zaczęły dopiero powstawać w Kościele. Bóg odwołał do wieczności Slugę Bożą w trakcie organizacji Zgromadzenia. Zmarła w opinii świętości 1 IV 1650 roku. Została pochowana w parafialnej świątyni – w Kościele Mariackim w Krakowie.

27 czerwca 2011 roku Ojciec święty Benedykt XVI wydał Dekret potwierdzający heroiczną cnotę St. B. Zofii Czeskiej. Obecnie prowadzony jest proces dotyczący uznania nadzwyczajnej łaski uzdrowienia za jej wstawiennictwem.

Źródło: *Siostry Prezentki*

### Spotkanie przełożonych u sercanów „Być przewodnikiem wiary”

Przełożony powinien być przewodnikiem wiary w swojej wspólnotce i mieć gorące serce, które szuka Boga, by ono nie przyłgnęło tylko do tego, co ziemskie – powiedział ks. Marek Kotyński, redemptorysta, podczas spotkania w Warszawie z przełożonymi placówek sercańskich. W czasie dorocznego zjazdu omawiano znaczenia wiary we wspólnotce zakonnej i posłudze przełożonego.

Zaproszony na spotkanie ks. dr Marek Kotyński, wykładowca teologii duchowości i rekolekcjonista w swym wystąpieniu zwrócił uwagę na potrzebę odnowy wiary zarówno osobistej jak też we wspólnotach zakonnych. Wskazał na istnienie kryzysu duchowego wiary, który jest wezwaniem dla całego Kościoła i zgromadzeń zakon-

nych do nawrócenia. – Motorem napędowym wszystkiego co robimy powinna być wiara i obecność Ducha Świętego – podkreślił. Trzeba na nowo szukać Boga i wrócić do Pisma Świętego, a zwłaszcza posłuszeństwa słowu Bożemu przez które On się objawia i udziela. I wierzyć, że w tej wędrówce nie jesteśmy sami, ale jest z nami Jezus za którym idziemy przez śluby zakonne – dodał.



Zdaniem ks. Kotyńskiego, jednym z najważniejszych zadań przełożonego jest troska o klimat wiary we wspólnotce, by dokonywać wyborów z wiary a nie tylko z ludzkiej logiki. – Wybór z wiary jest wtedy – mówił – gdy kierujemy się Ewangelią i miłością do człowieka i do wspólnoty. Przełożony na pierwszym miejscu ma dbać o osobistą refleksję nad swoją wiarą, nad słowem Bożym i być obecnym we wspólnotce nie tylko przez sprawowaną funkcję.

W dalszej części swej konferencji ks. Kotyński zwrócił uwagę na niezastąpioną rolę przełożonego, który okazuje swoją miłość do wspólnoty poprzez m.in.: wypełnianie prawa (regulaminu, konstytucji), szanowanie ludzkiej godności i sprawiedliwość, troskę o był materialny, o chorych, starszych i najmłodszych, o klimat modlitwy i współpracy oraz o formację duchowo-intelektualną współbraci.

Z kolei prowincjał sercanów ks. Artur Sanecki przypomniał niektóre istotne zadania przełożonego podkreślając potrzebę kierowania się wiarą w podejmowaniu różnych decyzji. – Jakoś życia i posługi będzie w dużej mierze zależało od tego z jakim zaangażowaniem i wiarą spełniana jest posługa przełożonego, który powinien przede wszystkim troszczyć się o rozwój wiary we wspólnotce – zauważył. Prowincjał omówił również kilka innych tematów dotyczących administracji dobrami materialnymi oraz inwestycjami. Mówił także o tym ekonom prowincjalny ks. Ireneusz Kmiec. Z kolei ks. Marek Stokłosa przypomniał normy prawne dotyczące relacji przełożony – ekonom w świetle prawa własnego zgromadzenia.

Do uczestników spotkania zwrócił się również przygotowujący się na wyjazd na misje ks. Piotr Chmielecki. Przedstawił różne pomysły związane wolontariatem misyjnym w parafiach, kolędnikami misyjnymi i akcją „Srebro na wagę złota” mającą na celu wsparcie działalności misyjnej

sercanów. Była też okazja do nabycia książek, broszur, kalendarzy, obrazków, przygotowanych na Rok Wiary przez Wydawnictwo „Dehon”.

Ks. Andrzej Sawulski SCJ

## Egzorcysta w Niepokalanowie

Tegoroczny Jubileuszowy zjazd egzorcystów w Niepokalanowie rozpoczął się Mszą św. sprawowaną w Sanktuarium św. Maksymiliana Marii Kolbego 19 listopada 2012 r. W czasie czterech dni egzorcysta podzielili się swoim doświadczeniem, mówiąc też o trudnościach jakich doświadczają w swojej pracy. Wysłuchali kilku konferencji, które będą pomocne w ich pracy. Dokonano prezentacji miesięcznika „Egzorcysta”.

Na każdym takim zjeździe powraca temat – Dokumentów kościelnych na temat szatana, okultyzmu i posługi uwalniania. Chodzi o przypomnienie tych dokumentów. Jakże były i jakie są obecnie.

Omówiono też problem chorób psychicznych z jakimi spotyka się w swojej pracy egzorcysta. Co też ma pomoc w rozpoznaniu, czy jest to osoba opętana czy chora psychicznie. Rozważano też problem: Egzorcyzm a techniki terapeutyczne. Zwrócono uwagę, że może zdarzyć się taka sytuacja, że zamiast pomóc osobie opętanej to można jej zaszkodzić, zwłaszcza wtedy, gdy robi to osoba nieprzygotowana, niekompetentna.



W posłudze egzorcysty bardzo ważna jest kwestia wiary. Egzorcysta musi wierzyć, że Pan Jezus chce temu człowiekowi pomóc. W Roku Wiary jest to też ważne, aby sobie uświadomić, że w tej posłudze egzorcysty potrzebna jest wiara w zbawczą moc Pana Jezusa, który uwalnia, uzdrowia, napęlnia nowym życiem.

Zakończenie zjazdu egzorcystów w Niepokalanowie nastąpiło 22 listopada 2012 r. podczas Eucharystii sprawowanej w Bazylice, której przewodniczył i homilię wygłosił ks. abp Stanisław Nowak. W zjeździe uczestniczyło prawie 100 kapłanów z całej Polski.  
O. J. Staszewski OFMConv

## O. Tomasz Gałuszka OP nagrodzony za pracę źródłoznawczą o Św. Tomaszu z Akwinu

Książka dominikanina ojca Tomasza Gałuszki o rękopisach z notatkami z wykładu

Świętego Tomasza z Akwinu zwyciężyła w prestiżowym konkursie „Studiów Źródłoznawczych” przy Instytucie Historii Polskiej Akademii Nauk.

Rozprawa dyrektora Dominikańskiego Instytutu Historycznego i wykładowcy Kolegium Filozoficzno-Teologicznego Ojców Dominikanów, zatytułowana „Tomasza z Akwinu Lectura Super Matheum Cap. I-II. Studium historyczno-krytyczne i edycja tekstu”, zdobyła pierwszą Nagrodę im. Stefana Krzysztofa Kuczyńskiego za rok 2011.

Jury konkursu, które stanowi Rada Redakcyjna „Studiów Źródłoznawczych” i redakcja pisma, nagrodziło 22 listopada książkę o. Gałuszki spośród czterech publikacji nominowanych do tegorocznej edycji Nagrody Stefana Kuczyńskiego.

Książka o. Gałuszki to kolejna już publikacja Dominikańskiego Instytutu Historycznego w ramach serii naukowej „Studia i źródła Dominikańskiego Instytutu Historycznego w Krakowie”. Autor dokonuje w niej analizy krytycznej mało znanego fragmentu wykładu Świętego Tomasza do dwóch pierwszych rozdziałów Ewangelii według Świętego Mateusza.

„Opracowany wykład jest jednym z tych dzieł Tomasza z Akwinu, które być może na zawsze miało pozostać nieznaną szerszemu gronu odbiorców. Zachowane jedynie w notatkach dwóch studentów – Piotra z Andrii i Leodegara z Besançon – nie zostało przez Tomasza ani zredagowane, ani autoryzowane” – pisała Anna Markiewicz na stronie Dominikanie.pl po ukazaniu się książki o. Gałuszki na początku 2011 roku.

„Najprawdopodobniej też nigdy nie dowiemy się, czy dominikanin w ogóle zamierzał upublicznić swoją propozycję interpretacji Ewangelii wg św. Mateusza. Jeżeli jednak rzeczywiście dzieło to powstało jakby bez wiedzy samego autora, to niewątpliwie otrzymaliśmy wyjątkową okazję, by przyrzec się Tomaszowi w trakcie zwyczajnej pracy dydaktycznej” – dodaje Markiewicz. Nagroda Polskiej Akademii Nauk im. Stefana Krzysztofa Kuczyńskiego przyznawana jest za polskie książki z dziedziny źródłoznawstwa i nauk pomocniczych historii oraz za książkowe edycje źródłowe z zakresu średniowiecza i okresu nowożytnego do końca XVIII wieku.

Zmarły przed dwoma laty patron nagrody był polskim historykiem, specjalizującym się w średniowieczu. Większość swojego zawodowego życia spędził jako pracownik Instytutu Historii PAN.

Za: [www.dominikanie.pl](http://www.dominikanie.pl)

## Franciszkanie uczyli księży z Bydgoszczy ewangelizacji przez media

Jak ewangelizować i komunikować wiarę w erze cybernteologii? 24 listopada w Bydgoszczy PR Manager i dwaj franciszkanie dzielili się swoim doświadczeniem wyko-

rzystania nowych narzędzi komunikacji z młodymi kapłanami i katechetami tamtejszej diecezji.

Spotkanie „Nowe technologie w ewangelizacji”, miało miejsce w budynku Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Bydgoskiej, położonym w malowniczej części bydgoskiej starówki, nieopodal Brdy.

Spotkanie zostało zorganizowane przez ks. dr Sylwestra Warzyńskiego, dyrektora Wydziału Duszpasterskiego i Rzecznika Prasowego Diecezji Bydgoskiej w ramach spotkań formacji stałej dla kapłanów i katechetów.



To bardzo ważny temat – podkreślał na wstępie ks. Sylwester, uzasadniając przyczyny zorganizowania szkolenia o tej tematyce w sobotni ranek, podczas gdy napływali stopniowo kapłani i katecheci, często z odległych miejsc diecezji. – Dzisiaj, kiedy przeżywamy Rok Wiary, nieustannie powraca kwestia przekazu tej wiary, nowej ewangelizacji, docierania do ludzi, a zwłaszcza do młodzieży, wszystkimi możliwymi kanałami – twierdził kapłan.

Maciej Grześkowiak – dziennikarz i PR Manager w bydgoskiej Pesie, powołując się na badania, mówił, że 17 mln Polaków można spotkać w internecie, a 2,5 mln na stronach religijnych.

Przekonywał duchownych i katechetów, aby nie obrażali się na młodych ludzi, że nie ma ich tam, gdzie chcieliby ich widzieć, ale by byli tam, gdzie oni są i chcą być, czyli w internecie.

Jednocześnie zachęcał, aby wzorem misjonarzy, zanim zaczną im głosić Dobrą Nowinę, nauczyli się ich języka. „Należy wykorzystać elementy kultury tych, do których jesteśmy posłani” – dodał.

PR-owiec w prezentacji multimedialnej pokazywał mniej i bardziej wyrafinowane sposoby, pomysły na przekaz Ewangelii. Równocześnie zapewnił swoich słuchaczy, że ci, którzy nie potrafią takich przekazów tworzyć, to nie muszą tego robić, byleby upowszechniali te, które już są. Redaktor naczelny portalu franciszkanie.pl o. Andrzej Gutkowski z Krakowa na przykładzie portalu społecznościowych: Facebooka, Twitera oraz blogów i stron internetowych pokazywał, jak można wykorzystać te narzędzia do ewangelizacji i komunikacji

wiary zarówno przez duchownych, jak i świeckich.

Znaczał, że zanim pójdą ewangelizować w świecie wirtualnym, to najpierw muszą tych ludzi spotkać w realu. „Najpierw trzeba zarazić ludzi Chrystusem w spotkaniu osobistym, a dopiero potem można wykorzystać środki współczesnej komunikacji do formacji i informacji o wierze” – podkreślał.

Rzecznik krakowskich franciszkanów i wykładowca public relations z Krakowa o. Jan Maria Szewek młodym kapłanom i katechetom uświadomił, że posiadanie w internecie swojej strony, profilu, konta to jeszcze nie wszystko. „Teraz należy nauczyć się mówić, pisać i pokazywać tak, aby wzbudzić zainteresowanie u odbiorcy” – przekonywał.

Franciszkanin zaprezentował kilka technik perswazyjnych i wymienił dziennikarskie zasady skutecznego komunikowania.

Trzej prelegenci zgodnie powtarzali, że użycie nowych technologii w ewangelizacji o tyle będą miały sens i o tyle będą przynosić oczekiwane efekty, o ile towarzyszyć im będzie świadectwo chrześcijańskiego życia ich nadawców, komunikatorów.

„Bez autentyzmu, bez żywej wiary na sensu. Dziś mamy za dużo nauczycieli, a za mało świadków. Jeżeli w naszym działaniu będzie widać Chrystusa, wtedy wszystko będzie O.K.” – mówili. jms

### Scholandia w Licheniu

348 uczestników zgromadziły warsztaty liturgiczno-muzyczne Scholandia SJE, które w dniach 16-18 listopada odbywały się w Sanktuarium Maryjnym w Licheniu Starym. Kulminacyjnym punktem spotkania była Msza św. oraz koncert w bazylice Najświętszej Maryi Panny Licheńskiej w

wykonaniu uczestników przy wtórze muzyków z Orkiestry Symfonicznej Zespołu Szkół Muzycznych w Toruniu.



Warsztaty o nazwie Scholandia zostały zorganizowane po raz piąty, jednak pierwszy raz w Licheniu. Jak wyjaśniła organizatorka, s. Małgorzata Galik ze Zgromadzenia Sióstr Służebnic Jezusa w Eucharystii, idea takiego spotkania zrodziła się pięć lat temu wśród scholi prowadzonych przy parafiach, w których posługują siostry eucharystki: – Pierwotnie był to cel, aby razem się spotkać, wspólnie śpiewać i chwalić Pana Boga. Przez cztery lata było to w formie zawodów i konkurencji, pierwsza cześć była zawsze festiwalowa, druga sportowa, więc krzepiliśmy i ciało i ducha. Natomiast w zeszłym roku zrodziło się we mnie pragnienie, aby zrobić coś więcej, wspólnie jako jeden zespół.

W warsztatach uczestniczyły dzieci i młodzież z bardzo różnych miejsc w naszym kraju, m.in. z Pruszkowa, Raszyna, Michałowic, Skarżyska Kamiennej czy Góry Kalwarii. W tym roku w warsztatach wzięła także udział grupa młodych ludzi z Wilna. Efektów ich pracy można było posłuchać w trakcie niedzielnej sumy przed Cudownym Obrazem Matki Bożej Licheńskiej, gdyż podczas tej właśnie Eucharystii młodzi ludzie wielbili Boga śpiewając i grając utwory, których wspólnie uczyli się przez całą sobotę oraz w niedzielę rano.

Bezpośrednio po zakończeniu Mszy św. odbył się koncert w wykonaniu wszystkich uczestników warsztatów. W trakcie koncertu śpiewakom wtórowali muzycy z zaprzyjaźnionej Orkiestry Symfonicznej z Zespołu Szkół Muzycznych w Toruniu pod dyktando Piotra Dołęgowskiego.

Licheńskie warsztaty poprowadził oraz wszystkie utwory wysłuchane podczas koncertu zaaranżował Hubert Kowalski, dyrygent z Krakowa. Jak przyznał nie miał wcześniej sposobności pracować z tak dużą liczbą dzieci i nieco obawiał się tej konfrontacji. Jednak jest bardzo zadowolony z efektów współpracy: – Ja mam okazję prowadzić warsztaty i przedsięwzięcia muzyczne z muzyką liturgiczną też w dużych składach, ale w większości przypadków z młodzieżą i ze starszymi ludźmi. Z dziećmi w tak okazałej liczbie pierwszy raz mi się to zdarza. I jestem pod wrażeniem.

Uczestnicy licheńskich warsztatów byli bardzo zróżnicowani pod względem wieku. Najmłodszy uczestnik miał 5 lat, a najstarszy 17. Wśród nich była Aleksandra Parszewska z Skarżyska Kościelnego na Kielecczyźnie: – Od jakiegoś czasu śpiewam w scholi w swojej parafii Świętej Trójcy. Jest to dla mnie bardzo ważne i przyjechałam się tu jeszcze bardziej dokształcić, dowiedzieć się czy coś może robię niepoprawnie, czegoś się nauczyć, aby móc to potem wykorzystać podczas śpiewania m.in. w trakcie Mszy świętych.

Organizatorem warsztatów były siostry ze Zgromadzenia Sióstr Służebnic Jezusa w Eucharystii. W tym roku gościnnie w warsztatach wzięły udział także parafialne schole prowadzone przez Siostry Służebniczki oraz Siostry Opatrzności Bożej.  
Robert Adamczyk Za: [www.marianie.pl](http://www.marianie.pl)

## Refleksja Tygodnia

# „JESTEŚCIE SĘPAMI, JESTEŚCIE CUDAKAMI”

Homilia bpa Grzegorza Rysia na zakończenie Sympozjum IV Konferencji życia konsekrowanego

No to macie słowo na zakończenie. Słowo Pana Jezusa, które każe nam popatrzeć na dwóch ludzi: na Noego i na Lot. Noego z Lotem łączy to, że pozostali wierni Panu Bogu żyjąc w świecie, który od Boga odszedł. Zarówno Noe, jak i Lot byli bardzo czytelnymi świadkami tego, że Bóg istnieje, żyjąc wśród ludzi, którzy o Boga zupełnie zapomnieli. Noe żył wśród ludzi, o których Pismo Święte mówi, że Pan Bóg patrząc na nich, pożałował, że stworzył człowieka. No a Lot żył w Sodomie.

Żyli w świecie, ale ich życie było radykalnie inne niż życie tego świata. Byli jedynymi

sprawiedliwymi w świecie, który kompletnie zdziżał. Zapewne byli ludźmi, z których można się było śmiać i ludźmi, których postępowanie było odczytywane, jako co najmniej dziwne. Zasadniczo trzeba być wariatem, żeby wybudować statek w samym środku suchego łądu, nie mieszkając nad morzem. Stawiać statek, w którym można pomieścić „ho, ho ile”. Po co komu statek w środku suchego łądu. Tak myśleli o nim – wariat.

Lot postępował w sposób tak radykalny, że musi budzić zdumienie. Jest ten moment, kiedy przyjmuje u siebie gości, wiemy, że

to jest Trójca Święta. Mieszkańcy Sodomy chcą naruszyć wszystkie możliwe prawa gościnności w stosunku do nich. Lot jest gotów poświęcić, cześć, szacunek może nawet życie swoich córek, żeby nie ubliżyć ludziom, których przyjął do siebie w gościnę. Jego radykalizm jest taki, że musi budzić nasze zdumienie. Jest to coś, o czym warto pomyśleć.

Pan Jezus kończy dzisiejszą Ewangelię takim obrazem: jesteś na pustyni, ale na takim kompletnym pustkowiu widzisz sępy, które latają. Na pewno wiesz, że tam gdzie one latają jest padlina. Z daleka to widzisz.

Z daleka te ptaki pokazują, że tam coś jest. Jest coś dziwnego na tej pustyni. Podobnie są ludzie, którzy w taki sposób wskazują na Pana Boga – z daleka nawet na pustyni – są takim znakiem, że wiesz: tam jest Bóg. Jest Bóg. Jeśli śledziłeś wystąpienia na synodzie, to Ojciec Święty używał stwierdzenia, że my dzisiaj żyjemy na pustyni. Dzisiejszy świat przypomina coraz bardziej pustynię, duchową pustynię.

Kardynał Gianfranco Ravasi mówi, że świat jest dziś – a to chyba bardziej przemawia do ludzi niż pustynia – zresetowany. Zresetowany świat, nie ma nic. Czysty dysk. I teraz w takim świecie zresetowanym, w takim świecie, który jest pustynią duchową, mają być ludzie, o których można powiedzieć, że z daleka widać, że wskazują na Boga, z daleka widać, że są. Na tej pustyni widać z daleka, że jest Bóg. No, o kim to jest jak nie o was – „co?”. To jest o was, to jest słowo o was. To jest taki wykrzyk na to wszystko coście sobie tutaj powiedzieli. Daje go wam liturgia Słowa. Wy jesteście ludźmi, na których z daleka patrząc inni wiedzą: jest Bóg. No, bo wasze życie jest z zasady tak dziwne jak życie Noego i Lota, wasze życie jest cudaczne. Nie wiecie o tym? Że jesteście cudakami?

Nie zapomnę jak ze swoimi studentami byłem, w kościele – jeden z takich najślawniejszych kościółków, postawionych na zachodzie. Kościół Św. Marcina w Canigou. To jest jeden z tych kościołów, który postawiono na rok tysięczny, jak się Europa pokrywała takim białym płaszczem kamiennych kościołów. I wtedy powstało też Opactwo Św. Marcina w Canigou. Na kruczkach klasztornych, na jednym z kapiteł jest przedstawienie akrobatów. Akrobata stoi na głowie. Mnie to bardzo intrygowało, – co za pomysł: w poważnym klasztorze benedyktyńskim rzeźbić gościa, który stoi na głowie – akrobatę. Szukałem potem wyjaśnienia tego akrobata. Rozmaici historycy sztuki – niech im ziemia lekka będzie – pisali, że mnisi rzeźbili rzeczy poważne, ale jak

chcieli odpocząć to rzeźbili też głupoty. Więc to jest dowód na to, że ten historyk sztuki powinien robić coś innego w życiu, a nie wykladać historię sztuki. Mnisi rzeźbili akrobatów stojących na głowie, bo wiedzieli, że ich życie jest kompletną odwrotnością do tego, co w świecie przyjęte jest za normę. W świecie którego porządek wynikał z tego, kto ile posiada, byli ludźmi, którzy składali ślub ubóstwa. W świecie, w którym każdy chce rządzić, składali ślub posłuszeństwa. W świecie, który – jak dobrze wiecie – jest zwariowany na punkcie seksu, są ludzie, którzy składają ślub czystości. To jest właśnie to: bycie Lotem w Sodomie, bycie Noem, który stawia statek. A tu piękna pogoda, środek ładu, po co ci to – jako znak z daleka widoczny?

To słowo jest bardzo mocne, bo Pan Jezus mówi też potem, na czym ta inność polega. W owym dniu, kto będzie na dachu, a jego rzeczy w mieszkaniu niech nie schodzi by je zabrać – to jest ubóstwo. To jest dystans do tego, co masz. Jest moment decyzji – potrafisz zostawić.

Kto chce zachować swoje życie, straci je. A kto straci, zachowa je. To jest przewrót dla religijnych ludzi. Do mnie to dotarło bardzo mocno w tym roku w uroczystość Wszystkich Świętych. Pamiętacie tekst z Apokalipsy, który mówi o tym, żeby aniołowie nie czynili szkody światu, dopóki nie zostaną naznaczeni na czole literą „Tau” – święci Boga. I to jest cytą z Ezechiela. W Ezechielu w dziewiątym rozdziale też jest taki moment, kiedy Bóg chce zniszczyć Jerozolimę. Zrobi to rękami Babilończyków. Jerozolima napełni się trupami. Bóg mówi „Idźcie i zabijajcie, zaczynajcie od świątyni. Napełnijcie to miejsce trupami”. Ale zanim pójść ci zabijający, to Bóg mówi: „ale najpierw naznaczcie na czołach literą „Tau” tych, którzy się nie dopuścili bałwochwalstwa, którzy są święci.” Ci, którzy nie dopuścili się bałwochwalstwa, zostaną zachowani od śmierci. Ci, którzy są bałwochwalcami

wyginą, jeden za drugim. A tych sprawiedliwych Bóg ocali.

Jaka jest różnica między Apokalipsą, a Ezechielem? Że w Apokalipsie, ci, którzy mają „Tau” na czole, pójść pierwsi na zabicie. To jest właśnie to, czego normalny człowiek religijny nie rozumie. W całej swej pobożności myślimy tak: Bóg ma wtedy coś do powiedzenia w tym świecie, kiedy ludzie przebrzydli, bandyci, są załatwieni, a pobożni są ratowani od cierpienia, od krzyża, od śmierci. Nie jest tak? Nie tak chcecie żeby Bóg objawiał się jak u Ezechiela, – że swoich ratuje? A Jan umiłowany uczeń Jezusa mówi, że Bóg nas wybawia nie od krzyża, tylko w samym środku krzyża. W samym środku tego doświadczenia. Bóg w ten sposób zbawia: że jesteś zabijany i umierasz i błogosławisz Boga. Wtedy jesteś dla świata kompletnie „stuknięty” jesteś nienormalny. Ale wtedy jesteś jak te sępy, o których można z daleka powiedzieć: tam coś jest. On na coś wskazuje, on na Kogoś wskazuje, na jakąś konkretną, inną rzeczywistość.

To jest bardzo piękne słowo. Łączy się ono ze słowem ewangelizacja. Jesteśmy posłani do świata, ale nie jesteśmy ze świata. W imię miłości do świata, trzeba mu pokazywać, że jest jeszcze coś poza nim. Że jest jeszcze jakaś rzeczywistość poza nim. I że tak jak Kościół spełnia się przez to, że posługuje światu, czyli spełnia się poza sobą. To świat spełni się tylko wtedy, kiedy wyjdzie poza siebie. Kiedy wyjdzie w stronę Boga, kiedy wyjdzie w stronę kompletnie innej rzeczywistości.

A wy jesteście po to, aby grono sępów było dość duże. I to wcale nie jest obraźliwe. Od tej pory umówmy się, że sęp to nie jest obraźliwe słowo, tylko bardzo wielki komplement. Więc bardzo tu wszystkim życzę, żeby byli czytelnymi sępami w świecie.  
Amen. *Bp Grzegorz Ryś*

## Wiadomości zagraniczne

### Benedykt XVI: Dzień Sióstr klauzurowych zachętą do solidarności

Podczas audiencji ogólnej Benedykt XVI przypomniał o przypadającym w dzisiejsze wspomnienie Ofiarowania Najświętszej Maryi Panny dniu sióstr klauzurowych. Jest on dla wiernych zachętą do solidarności z tymi, które towarzyszą misji Kościoła swą modlitwą i wyrzeczeniem.

„Siostry powołane przez Pana do życia kontemplacyjnego chciałbym zapewnić o szczególnej bliskości mojej i całej wspólnoty Kościoła. Jednocześnie ponawiam zachętę skierowaną do wszystkich chrześcijan, aby klasztorom klauzurowym nie brakowało niezbędnego wsparcia duchowego i

materialnego. Tak wiele bowiem zawdzięczamy tym, które całkowicie oddają się modlitwie za Kościół i świat!”.



### Błogosławiona Troncatti: świadek miłosierdzia i całkowitego oddania

Beatyfikacja siostry Marii Troncatti w Macao, której przewodniczył kard. Angelo Amato, salezjanin, Prefekt Kongregacji ds. Kanonizacyjnych, była spektaklem radości i entuzjazmu, w którym uczestniczyło tysiące ludzi, zakonników i świeckich, biskupów i przedstawicieli władz cywilnych, Shuar, oraz wiele osób z krajów sąsiadujących z Ameryką Łacińską.

Wraz z Inspektorkami i Inspektorami Ameryki Łacińskiej w uroczystości uczestniczyła Matka Yvonne Reungoat, której towarzyszyły: s. Silvia Boulosa, s. Marija Pece i

s. Piera Cavaglià, reprezentujące Radę Generalną. Wziął w niej także udział ks. Adriano Bregolin, Wikariusz Przełożonego Generalnego. Przybyło także wielu ludzi młodych i młodzieży z Salezjańskiego Ruchu Młodzieżowego, świeccy i przedstawiciele różnych grup Rodziny Salezjańskiej.

Bp Néstor Montesdeoca Becerra, biskup apostolskiego wikariatu Méndez, odczytał – zgodnie z wymogiem obrzędu – prośbę o zaliczenie siostry Troncatti do grona Błogosławionych; ks. Pier Luigi Camerini, Postulator ds. kanonizacyjnych Rodziny Salezjańskiej, przedstawił profil biograficzny nowej błogosławionej, podkreślając jej zalety i cnoty.

Kard. Amato, ogłaszając oficjalnie siostrę Marię Troncatti błogosławioną, wskazał 25 sierpnia jako dzień jej liturgicznego wspomnienia.

Matka Reungoat i jedna z wnuczek siostry Troncatti odsłoniły wielki obraz przedstawiający nową błogosławioną, podczas gdy pani Jolanda Josefa Solórzano Pica, która doświadczyła cudu za jej przyczyną, wniosła do ołtarza relikwię.



Kard. Amato, mówiąc o siostrze Troncatti, podkreślił jej ofiarowanie się, aby zostały zażegnane podziały pomiędzy koloniami i Shuar, oraz jej oddanie się w pełnienie dzieł miłosierdzia, które znajdowało swój wyraz w dostarczaniu pożywienia głodnym, dawaniu picia spragnionym, opiece nad chorymi, odwiedzaniu tych, którzy przeżywali trudności. Prefekt Kongregacji ds. Kanonizacyjnych, zauważając, że ma miejsce dalszy rozkwit świętości w Ameryce Łacińskiej, życzył, aby beatyfikacja siostry Troncatti umocniła Córki Maryi Wspomożycielki w całkowitym oddaniu się wychowaniu młodzieży, najmniejszych i najbardziej potrzebujących.

Na zakończenie uroczystości kilka słów skierowała Matka Reungoat, dziękując i uwypuklając niektóre charakterystyczne cechy siostry Troncatti. „Nowa ewangelizacja, w którą dzisiaj angażuje się cały Kościół, znajduje w siostrze Marii wspaniałego świadka... Beatyfikacja tej naszej siostry w Roku Wiary nabiera szczególnego znaczenia symbolicznego. Istotnie, świadectwo miłosierdzia, jakie dała siostra Troncatti, było podtrzymywane wiarą i nadzieją”. Mówiąc o jej aktualności, dodała: „Jako świadek miłosierdzia Chrystusa siostra Maria zachęca nas do spoglądania w kierunku przyszłości z nadzieją, nie ulegania pokusie pozostawienia naszego

miejsca, naszej misji, gdy ta w danej chwili może się jawić bardzo trudna”.

„Liczenie obecna tutaj młodzież jest znakiem, że siostra Maria Troncatti nadal żyje, mówi do nas obecnie, jak kiedyś mówiła do tych, którzy żyli z nią 50 lat temu. Kościół jest żywy, młody i otwarty na przyszłość”.

Uroczystość można było śledzić dzięki różnym kanałom przekazu: radio, telewizja oraz streaming na inspekcyjnej stronie, gdzie ilość wejść przekroczyła tysiąc.

Za: [www.infoans.org](http://www.infoans.org)

### Kościelne uznanie dla Oriońskiego Ruchu Świeckich

Kongregacja ds. Instytutów Życia Konsekwentnego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego uznała Orioński Ruch Świecki za „Stowarzyszenie publiczne wiernych świeckich”. Ruch ten związany jest z rodziną zakonną Małego Dzieła Boskiej Opatrzności, założoną przez św. Alojzego Orione dla ewangelizacji i służby wśród najuboższych. Powstał on w latach 90. ub. wieku z inicjatywy należącej do niej zgromadzeń. Świecka gałąź Małego Dzieła Boskiej Opatrzności działa również w Polsce. Za: [Radio Watykanskie](http://Radio Watykanskie)

### Trynitarski kongres o męczeństwie w Hiszpanii

„Prześladowanie i męczeństwo z powodu wiary i zaangażowania na rzecz Ewangelii”. Pod takim hasłem obradują w Granadzie w Hiszpanii uczestnicy IX Międzynarodowego Kongresu Trynitarskiego. Bierze w nim udział kard. Peter Turkson, przewodniczący Papieskiej Rady „Iustitia et Pax”.

Wolność religijna należy do podstawowych praw człowieka i jest drogą do pokoju. „Należy w istotny sposób do godności osoby ludzkiej i to nie tylko dla chrześcijan, ale dla całej ludzkości, ponieważ ta wolność daje prawo każdemu człowiekowi do szukania Boga według własnych możliwości i w jedności z braćmi” – powiedział gość z Watykanu. „Wolność religijna jest ściśle związana z wolnością sumienia”, której wyrazem jest m. in. swoboda kultu i wyznawania własnej religii. Nie powinna być ona chroniona prawnie tylko jako „wolność jednostki”, ograniczana do „życia prywatnego”, ponieważ ma „wymiar zewnętrzny, publiczny”. Kto dąży do wolności religijnej i ją chroni, staje się „budowniczym pokoju” w naszym świecie – podkreślił przewodniczący Papieskiej Rady „Iustitia et Pax”.

Uczestnicy kongresu mogą zapoznać się z prześladowaniami, jakie cierpią dzisiaj chrześcijanie w różnych krajach świata, m. in. w Pakistanie, Egipcie czy Sudanie. Oprócz konferencji program przewiduje szereg świadectw osób, które cierpią prześladowanie z powodu swojej wiary w Jezusa. Kongres został zorganizowany przez Zakon Trynitarzy przy współpracy Fakultetu

Teologicznego w Granadzie. *M. Raczkiewicz CSsR*  
Za: [Radio Watykanskie](http://Radio Watykanskie)

### Oblat z Polski nowym biskupem na Ukrainie

Ojciec Święty mianował polskiego oblata, 50-letniego o. Jacka Pyła biskupem pomocniczym odesko-symferopolskim na Ukrainie i przydzielił mu stolicę tytularną Novasinna.

O. Jacek Pyl urodził się 17 sierpnia 1962 r. w Garwolinie na terenie diecezji siedleckiej. W 1977 roku wstąpił do niższego seminarium duchownego Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej (O.M.I.).



Biskup nominat urodził się 17 sierpnia 1962 roku w Garwolinie. Pochodzi z parafii pw. św. Jadwigi Śląskiej w Samogoszczy (diecezja siedlecka). Ukończył Niższe Seminarium Duchowne Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej w Markowicach na Kujawach i podjął decyzję o wstąpieniu na drogę życia zakonnego. Nowicjat odbył na Świętym Krzyżu. Następnie rozpoczął studia w Wyższym Seminarium Duchownym Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej w Obrze k. Wolsztyna (Wielkopolska). Wiczystą profesję zakonną złożył w 1986 roku, a święcenia prezbiteratu przyjął 20 czerwca 1988 roku.

Po święceniach prezbiteratu pełnił posługę socjusza nowicjatu na Świętym Krzyżu. W roku 1990 wyjechał na Ukrainę, gdzie w latach 1997-2003 pełnił funkcję Superiora Delegatury Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej na Ukrainie. W chwili nominacji biskupiej pełnił funkcję proboszcza parafii pw. św. Michała Archanioła w Tyrowie w diecezji kijowsko-żytomierskiej.

Za: [www.oblaci.pl](http://www.oblaci.pl)

### Generał Braci Mniejszych nowym przewodniczącym Unii Przełożonych Generalnych

Minister generalny zakonu braci mniejszych José Rodríguez Carballo, został wybrany na nowego przewodniczącego Unii Wyższych Przełożonych (USG) — która będzie miała swoją nową siedzibę prawną w Watykanie — na zakończenie prac 80. zgrupowania semestralnego i ogólnego, które odbyło się od 21 do 23 listopada w Rzymie. Hiszpański zakonnik został następcą



ks. Pascuala Cháveza Villanuevy, rektora większego salezjanów, który po sześciu latach kończy pełnienie funkcji przewodniczącego Unii.



Nowy przewodniczący w krótkim przemówieniu do zgromadzenia, po wyborze, ukazał zwłaszcza cele, które powinno jego zdaniem stawić sobie życie konsekrowane dzisiaj: ewangelizować siebie, by móc ewangelizować, przede wszystkim szukać Boga, być z ubogimi, poważnie traktować wyzwania stawiane przez ekologię, obronę praw człowieka, sprawiedliwość i pokój. Rodríguez Carballo urodził się w (Galicja) 11 sierpnia 1953 r., jest ministrem generalnym braci mniejszych od 2003 r. W 2009 r. kapituła generalna, zgromadzona w bazylice Matki Bożej Anielskiej potwierdził jego wybór na zwierzchnika zakonu do 2015 r., jako 119. następcę św. Franciszka. Jest on także członkiem Kongregacji ds. Ewangelizacji Narodów.

Za: [www.osservatoreromano.va](http://www.osservatoreromano.va)

## Europejskie spotkanie młodych oblatów w Hiszpanii

Europejskie spotkanie młodych Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej odbyło się w miejscowości Pozuelo koło Madrytu. Przebiegało ono pod hasłem „Odnowa misji i życia oblackiego w Europie”. W zjeździe integracyjnym uczestniczyła także grupa 22 Polaków.

Do Pozuelo przyjechał przełożony generalny zgromadzenia o. Louis Lougan OMI, członkowie zarządu generalnego oraz prowincjałowie. Uczestnicy mogli dokonać prezentacji nie tylko własnych dzieł, projektów misyjnych i wyzwań, z jakimi się borykają szczególnie w dobie sekularyzacji, ale także poświęcić wiele czasu na wspólną modlitwę i wzajemne poznawanie się. Nowe czasy wymagają od oblatów głębokiego nawrócenia na płaszczyźnie ludzkiej, duchowej, intelektualnej i duszpasterskiej, aby lepiej mogli żyć misyjnym charyzmatem zgromadzenia. Jak podkreślają młodzi oblaci, takie spotkanie, które przebiegło w serdecznej atmosferze, było potrzebne, szczególnie w Europie zjednoczonej i żyjącej tymi samymi lub podobnymi problemami. Warto zauważyć, że kilka lat temu powstała w Hiszpanii żeńska gałąź zgromadzenia: Siostry Misjonarki Oblatki Maryi Niepokalanej. Wstąpiło już do niego kilka Polek. Europejski zjazd w Pozuelo zakończyła wspólna Eucharystia rodziny oblackiej. *M. Raczkiewicz CSsR, Hiszpania*  
Za: [Radio Watykańskie](http://RadioWatykanskie)

## Bonifratrzy w Brnie świętowali jubileusz

15 listopada w dzień św. Leopolda patrona Konwentu w Brnie odbyła się uroczystość z okazji 265-lecia istnienia klasztoru i szpitala

la w tym mieście. Na jubileusz udała się także delegacja z naszej Prowincji.

W 1747 roku morawski hrabia Leopold z Dietrichštejnu zaprosił Braci do tego pięknego miasta. Założony przez zakon szpital był jednym z pierwszych takich ośrodków na Morawach. Obecnie zapewnia on codzienną opiekę dla pacjentów na 231 „ostrych łóżek” (interna 90 + 6 intensywne łóżka pielęgnacyjne, 58 chirurgia, 44 ginekologia i położnictwo, 22 noworodków, 12 anestezjologii i intensywnej terapii) i 243 łóżka dla opieki długoterminowej, oraz świadczy opiekę ambulatoryjną. Od 2005 roku działa w szpitalu tzw. okno życia (Babybox), które we wrześniu tego roku unowocześniono.



Uroczystość jubileuszu szpitala odbyła się pod patronatem burmistrza Miasta Brna p. Romana Onderka, prowincjała br. Ulricha Fischera, delegata prowincjalnego br. Martina Macka i dyrektora szpitala p. Josefa Drbala.

Po jubileuszowej Mszy św. nastąpiło otwarcie nowo wyremontowanych oddziałów opieki ambulatoryjnej z nowoczesnym sprzętem diagnostycznym, a koniec uroczystości uświetnił koncert zespołu „Cimbal Classic”.  
Za: [www.bonifratrzy.pl](http://www.bonifratrzy.pl)

## Refleksja Tygodnia

## Nowy portal ewangelizacyjny sercanów

Na początku listopada, wystartowała w Internecie zupełnie nowa oferta ewangelizacyjna, w nowoczesnej formie. Twórcy świeżo otwartego sercańskiego portalu ewangelizacyjnego [www.profeto.pl](http://www.profeto.pl), którego redaktorem naczelnym jest ks. Michał Olszewski SCJ, pragną przez swoją działalność tworzyć jaśniejszą stronę Internetu. Jak mówią sami: „Stawiamy na Słowo, bo to z jego słuchania rodzi się wiara. Czy nie właśnie o to chodziło Benedyktowi XVI gdy ogłaszał rok wiary? Tworzymy portal, który łączy ludzi z Bogiem i między sobą”.



Jak to robią? Poprzez codzienną transmisję Mszy świętej on-line, codzienne komentarze do Ewangelii, rekolekcje on-line,

mnóstwo homilii i blogów ludzi wierzących: tych bardziej rozpoznawalnych jak Muniek Staszczak z T. Love, bp Edward Dajczak, czy s. Anna Bałchan, jak i tych, którzy dzielą się po prostu tym, co w duszy piszą...

Zachęcamy do poświęcenia 4 minut, by obejrzeć film promujący nowy portal: <http://youtu.be/JrIA71fTkJg> oraz na retransmisję z konferencji otwarcia: <http://profeto.pl/artykuly,264.html>.

### ŚP. O. KLEMENS ŚLIWIŃSKI (1924-2012) OFMConv Penitencjarz Apostolski

ŚP. Ojciec Klemens Józef Śliwiński, profesor wieczysty i kapłan Prowincji Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych, jubilat w Zakonie, zmarł w godzinach popołudniowych dnia 23 listopada 2012 r. w Łodzi-Łagiewnikach, w wieku 88 lat, przeżywszy ponad 69 lat w Zakonie i niemal 62 lata w kapłaństwie.

Józef Śliwiński urodził się w Zbarażu na Ukrainie w ówczesnym województwie tarnopolskim dnia 18 listopada 1924 r. Rozpoczął nowicjat 28 sierpnia 1942 roku w Niepokalanowie, przyjmując imię zakonne Klemens. W latach 1946-1948 studiował filozofię w Gnieźnie w seminarium zakonnym. Wieczystą profesję zakonną złożył w Gnieźnie dnia 4 października 1947 roku na ręce gwardiana klasztoru o. Kornelego Czupryka. W latach 1948-1952 odbywał studia teologiczne w Krakowie. Święcenia prezbiteratu przyjął pod koniec studiów teologicznych w Krakowie dnia 21 grudnia 1951 roku z rąk Ks. Bpa Stanisława Rosponda.

Po zakończeniu studiów teologicznych w latach 1952-1954 przebywał w klasztorze w Gnieźnie, gdzie sprawował posługę katechety dzieci pierwszokomunijnych, spowiednika oraz kancelarzysty parafialnego. W latach 1954-1958 pracował w Koszalinie jako wikariusz parafii, katecheta, spowiednik oraz duszpasterz głuchoniemych. Od 1958 do 1959 roku pełnił urząd gwardiana klasztoru w Radziejowie, będąc także katechetą, rekolekcjonistą oraz spowiednikiem sióstr zakonnych. W latach 1959-1962 był gwardianem klasztoru i rektorem kościoła w Łodzi przy ul. Rzgowskiej, jednocześnie sprawując posługę spowiednika w Wyższym Seminarium Duchownym, rekolekcjonisty, spowiednika sióstr zakonnych oraz przeprowadzając comiesięczne dni skupienia dla nauczycieli.

W 1962 roku powierzono mu urzędy asystenta prowincjalnego, sekretarza i ekonomy Prowincji, które spełniał do 1965 roku. W okresie od 1964-1969 roku podjął studia na Wydziale Prawa Kanonicznego Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie. W latach 1965-1968 ponownie pełnił urząd gwardiana klasztoru i rektora kościoła w Łodzi przy ul. Rzgowskiej oraz sprawując posługę duszpasterza niewidomych miasta Łodzi i duszpasterza pielęgniarek (1966-1968). W okresie od 1968-1971 był gwardianem klasztoru w Łodzi-Łagiewnikach.

Od 1971 r. O. Klemens pozostaje w Łodzi, pełniąc powierzone mu obowiązki diecezjalne jak: Kierownik Wydziału do Spraw Zakonnych i Stowarzyszeń Kościelnych,

Diecezjalny Referent Sanktuariów Maryjnych, Członek Diecezjalnej Komisji Charytatywnej, Wizytator Domów Zakonnych w Diecezji Łódzkiej, Członek Rady Kapłańskiej Diecezji, Ojciec Duchowny Dekanatu Łódź-Południe. W latach 1970-1975 był członkiem Komisji Episkopatu Polski do spraw Rodzin.



Od roku 1973-1977 kontynuował studia na Wydziale Prawa Kanonicznego na Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie, zdobywając w 1975 roku tytuł magistra prawa kanonicznego a następnie w 1977 roku tytuł doktora.

W czerwcu 1977 r. O. Klemens został powołany na urzędy asystenta prowincjalnego i gwardiana klasztoru w Niepokalanowie, które pełnił do 1980 r. W latach 1977-1983 był członkiem Komisji Maryjnej Episkopatu Polski.

Kapituła Prowincjalna obradująca w Łodzi-Łagiewnikach uchwałą z dnia 23 czerwca 1980 r. w Łodzi-Łagiewnikach ponownie wybrała O. Klemensa na asystenta prowincjalnego, powierzając mu zarazem urząd wikariusza prowincji, który pełnił do 1983 roku. W latach 1981-1983 Konferencja Episkopatu Polski powierzyła O. Klemensowi obowiązek Krajowego Duszpasterza Rodzin.

W czasie trwania w Polsce stanu wojennego od 24 lutego do 22 sierpnia 1982 roku jako przedstawiciel Sekretarza Episkopatu Polski Ks. Bpa Bronisława Dąbrowskiego odwiedzał ośrodki odosobnienia dla internowanych, sporządzając sprawozdania z poszczególnych interwencji w zakładach karnych i wykazując szczególną troskę duszpasterską o uwięzionych.

Jako Wikariuszowi Prowincji, po niespodziewanej śmierci Prowincjała o. Stanisława Frejlicha, O. Klemensowi przypadł zaszczyt powitania podczas wizyty w Niepokalanowie Ojca Świętego Jana Pawła II dnia 18 czerwca 1983 roku.

W latach 1983-1987 O. Klemens przebywał w Sacro Convento w Asyżu, pełniąc obowiązki asystenta kustodialnego Świętego Konwentu Asyjskiego, spowiednika, duszpasterza i przewodnika pielgrzymów języka polskiego w Bazylice Św. Franciszka.

Od 15 marca 1987 roku do 30 września 2002 roku pełnił posługę Penitencjarza Apostolskiego w Bazylice św. Piotra w Watykanie, zaś w latach 1988-1997 przez kolejne trzy kadencje pełnił urząd Rektora Kolegium Penitencjarzy Watykańskich. Od 1989 do czerwca 2002 roku O. Klemensowi Stolica Apostolska powierzyła także obowiązki Konsultora Kongregacji do spraw Świętych oraz Komisarza w Kongregacji do spraw Kultu Bożego i Sakramentów.

Po zakończeniu posługi spowiednika w Bazylice św. Piotra w Watykanie O. Klemens z dniem 15 listopada 2002 roku zamieszkał na stałe w klasztorze Św. Antoniego z Padwy w Łodzi-Łagiewnikach, pełniąc posługę spowiednika kleryków naszego Wyższego Seminarium Duchownego oraz przez wprowadzony z własnej inicjatywy, a przede wszystkim z potrzeby swego kapłańskiego serca, stały dyżur spowiedzi w Sanktuarium św. Antoniego z Padwy i bł. Rafała Chylińskiego, który gorliwie i z wielkim oddaniem sprawował do czasu, na który mu pozwalały siły dane przez Boga.

O. Klemens Józef Śliwiński w naszej pamięci pozostaje jako człowiek wielkiej kultury osobistej, zawsze taktowny, sumienny zakonnik i duszpasterz, gorliwy i cierpliwy spowiednik pragnący jednak z Bogiem i prowadzić do pełni życia w Jezusie Chrystusie przez posługę Kościoła, którą sam wiernie sprawował i do której wierności zachęcał nie tylko słowem ale przede wszystkim własnym przykładem. Niech oglądanie Boga w krainie życia wiecznego będzie dla niego nagrodą.

Uroczystości pogrzebowe Ś.P. Ojca Klemensa Józefa Śliwińskiego odbyły się w poniedziałek dnia 26 listopada w Sanktuarium św. Antoniego z Padwy i bł. Rafała Chylińskiego w Łodzi-Łagiewnikach.

O. Zbigniew Kopeć OFMConv

## ŚP. O. GORDIAN JÓZEF SŁABOŃ (1933-2012) OSPPE

W niedzielny wieczór, 25 listopada 2012 r. zmarł o. Gordian Józef Słaboń. Przeżył 79 lat, w Zakonie 62 lata. Urodził się 10 marca 1933 roku w Chlinie (diec. kielecka); z ojca Jana Słabonia i matki Marianny Kołodziej. Pierwszą profesję w zakonie paulinów złożył 17 lipca 1950 roku.

29 czerwca 1957 roku o. Gordian otrzymał święcenia kapłańskie na Jasnej Górze z rąk Prymasa Polski kard. Stefana Wyszyńskiego. Po ponad półwieczu, 29 czerwca bieżącego roku, o. Gordian Słaboń dziękował Bogu za 55 przeżyte lata służby kapłańskiej.

Miał wielką wdzięczność wobec Boga za łaskę powołania - obchodząc jubileusz 50-lecia kapłaństwa śp. o. Gordian szczególnie to podkreślił: „Dzisiejszy dzień to wielkie dziękczynienie Bogu za łaskę, którą nam wyświadczył, to dobrodziejstwo Boże”.



Zrobił wiele dobrego dla Kościoła służąc z oddaniem jako kapłan i paulin w kraju i na placówce misyjnej w Szwecji.

We wtorek, 27 listopada o godz. 17.15 nastąpi przeniesienie trumny z ciałem śp. o. Gordiana Słabonia do Kaplicy św. Pawła I Pustelnika. Ok. godz. 17.30 zostanie odprawiona Msza św. wspólnotowa oraz Nieszpory pod przewodnictwem przeora o. Romana Majewskiego. Pogrzeb śp. o. Gordiana Słabonia odbędzie się w środę, o godz. 11.00. Koncelebrowanej Mszy św. pogrzebowej w bazylice jasnogórskiej będzie przewodniczył J.E. ks. bp Antoni Długosz. Następnie pochowanie zwłok w grobowcu paulińskim na cmentarzu św. Rocha w Częstochowie.

Więcej o osobie i życiu śp. o. Gordiana Słabonia zostanie podane w oficjalnym zyciorysie przygotowanym przez sekretariat Kurii Generalnej Zakonu paulinów. *Requiescat in pace!*

Za: [www.jasnagora.com](http://www.jasnagora.com)

## ŚP. O. LETUS FELIKS SZPUCHA (1934-2012) OFM

W Uroczystość Chrystusa Króla o godz. 7.45, w wieku 78 lat, odszedł do Pana O. Letus (Feliks) Szpucha, długoletni wykładowca prawa kanonicznego w WSD OO. Bernardynów w Kalwarii Zebrzydowskiej.

O. Letus urodził się 06.02.1934 w Teodorówce (lubelszczyzna). Do Zakonu Braci Mniejszych wstąpił 25 sierpnia 1949 roku, zaś 26 lutego 1956 roku złożył w nim profesję wieczystą.



22 czerwca 1958 roku otrzymał święcenia kapłańskie, a w roku 1963 uzyskał doktorat w zakresie prawa kanonicznego na KUL.

Uroczystości pogrzebowe odbędą się we wtorek 27.11.2012 o godz. 11.00 w kalwaryjskiej bazylice.

Dziękując Bogu za posługę śp. O. Letusa, za dar jego życia franciszkańskiego i kapłańskiego, pamiętajmy o Nim w naszej modlitwie  
Za: [www.kalwaria.eu](http://www.kalwaria.eu)

## ŚP. KS. TADEUSZ SALWA (1935-2012) CM

W czwartek 22 listopada 2012 roku w domu Zgromadzenia Księża Misjonarzy w Krakowie na Kleparzu odszedł do wieczności S. P. Ks. Tadeusz Salwa CM.

Urodził się 10 listopada 1935 roku w Tumlinie diecezja kielecka. W 1952 r. wstąpił do Zgromadzenia Księża Misjonarzy a święcenia kapłańskie otrzymał 21 czerwca 1959 roku.

### Placówki:

1959-1963 – Lublin, studia

1963-1969 – Kraków Stradom, wykładowca ITKM

1969-1973 – Gdańsk Oliwa, wykładowca WSD



1973-1992 – Gościkowo Paradyż, wykładowca WSD  
1992-1996 – Trzciel, proboszcz, superior, wykładowca WSD  
1996-2008 – Chełmno, kapelan Sióstr Miłosierdzia  
2008-2012 – Kraków Stradom, Kraków Kleparz

Pogrzeb odbędzie się dnia 27 listopada 2012 r. (wtorek)  
10.30 – Msza św. w kościele Księża Misjonarzy w Krakowie na Kleparzu  
12.30 – Odprowadzenie od bramy Cm. Rakowickiego do grobowca Księża Misjonarzy

*Wieczny odpoczynek racz Mu dać, Panie!*

Za: [www.misjonarze.pl](http://www.misjonarze.pl)

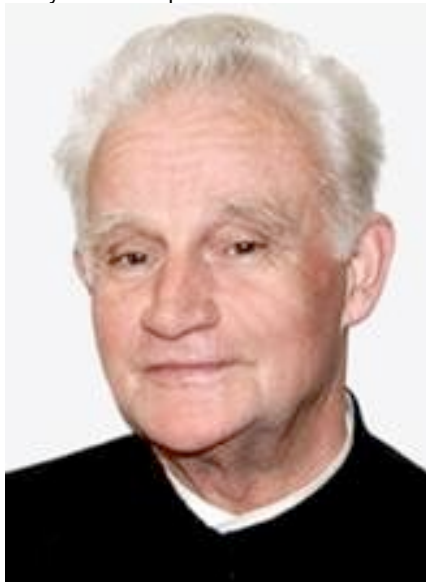
## ŚP. BR. TADEUSZ PAŁUBICKI (1936-2012) SJ

Zmarł Brat Tadeusz Pałubicki SJ. Pogrzeb odbył się w piątek, 23.11.2012 r. w Warszawie.

Urodził się 28 października 1936 r. w miejscowości Horniki k. Kościerzyny i pochodził z licznej rodziny robotniczej. Posiadał 5 braci i 4 siostry, starszy brat Zdzisław jest kapłanem w Towarzystwie Jezusowym. Po ukończeniu w 1953/54 szkoły podstawowej pomagał w rodzinie, a następnie odbył dwuletnią służbę wojskową w Czarnem k. Szczecinka.

W maju 1962 r. zgłosił się do Towarzystwa Jezusowego jako brat zakonny i został przyjęty przez ówczesnego o. Prowincjała Stefana Dzierżka. Najpierw odbył półroczną aspiranturę w Kaliszu, a następnie rozpoczął nowicjat 16 grudnia 1962 r. pod kierunkiem o. Magistra Stefana Miecznikowskiego. Dnia 25 grudnia 1964 r. złożył pierwsze śluby zakonne. Po ślubach krótko pozostał w Kaliszu, pracując w kuchni, a od 1965 do 1984 r. pracował w Warszawie przy ul. Świętojańskiej 10 głównie jako

kierowca o. Prowincjała, pomagał także w zakrystii i we wspólnocie.



W 1975/76 r. odbył III probację i ostatnie śluby złożył w Poznaniu dnia 2 lutego 1976

r. na ręce o. Prowincjała Tadeusza Koczwały. W roku 1984/1985 w Warszawie przy ul. Rakowieckiej pełnił obowiązki skupującego, następnie przez 5 lat w Kaliszu był subministrem i zakrystianem. Do Warszawy na ul. Rakowiecką powrócił w 1990 r. i przez 21 lat pełnił obowiązki zaopatrzeniowca.

Brat Tadeusz Pałubicki to człowiek o usposobieniu łagodnym, dobrym i życzliwym. Był zawsze pracowity, a przede wszystkim poszukujący większej chwały Bożej i pożytku ludzi. Do niego także odnoszą się słowa powiedziane przez Pana Jezusa: „*To prawdziwy Izraelita, w którym nie ma fałszu*” (J 1,47)

W 2011 r. ujawiła się ciężka choroba, z którą Brat Tadeusz dzielnie walczył, ufając Bogu. W doświadczeniu choroby modlił się za Kościół i Towarzystwo. Zmarł 19 listopada 2012 r. w Warszawie.

Pamiętajmy o śp. Bracie Tadeuszu w naszej modlitwie. Leszek Mądryk SJ  
Za: [www.jezuici.pl](http://www.jezuici.pl)